

Luminor investicijų valdymas UAB investicinių sprendimų vykdymo politika

Konfidencialumas:	Vieša	Dokumento būklė:	Patvirtinta
Tvirtintojas:	Luminor investicijų valdymas UAB valdyba	Patvirtinimo data:	2024-09-30
Dokumento savininkas:	Investicijų valdymo skyrius	Įsigaliojimo data:	2024-09-30

Skyrius 1 - Tikslas

1. Ši Politika:

- 1.1. reglamentuoja Luminor investicijų valdymas UAB valdomų pensijų fondų (toliau – Fondai) Investicinių sprendimų (sandorių) vykdymą,
- 1.2. užtikrina, kad vykdydamas investicinį sprendimą (sandorį) Fondo vardu arba perduodamas jį vykdyti kitam subjektui (kaip nurodyta 1 priede), IVB veikia Fondui ir jo dalyviams palankiausiomis sąlygomis ir jų interesais, taip pat vadovaujasi atitinkamais Lietuvos Respublikos įstatymais ir (arba) kitais teisės aktais, ir Politika,
- 1.3. nustato investicinių sprendimų (sandorių) vykdymo faktorius ir jų santykinę svarbą, investicinių sprendimų vykdymo vietas ir subjektus, kuriems gali būti perduotas investicinių sprendimų vykdymas.

2. Politika taikoma Fondo valdytojams ir Portfelio valdytojams, kurie yra atsakingi už šioje Politikoje nustatytų principų ir reikalavimų laikymąsi vykdant investicinį sprendimą (sandorį) arba perduodant jį vykdyti kitam subjektui. Politika yra suderinta su Lietuvos Respublikos papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo ir Lietuvos banko patvirtintos Valdymo įmonių veiklos organizavimo ir vykdymo taisyklių reikalavimais ir taikoma valdant Fondus.

Skyrius 2 - Sąvokos

3. Žemiau nurodyti terminai didžiosiomis raidėmis šioje Politikoje reiškia:

- 3.1. **Aktyvus sąrašas** – sąrašas Finansinių instrumentų, kurie atitinka kriterijus nustatytus “Procedure for Investment Limits and Guidelines of Luminor investicijų valdymas UAB” ir yra patvirtinti Investavimo komitete kaip tinkami investuojant Fondo turtą.
- 3.2. **Finansinis instrumentas** – šie finansiniai instrumentai, apibrėžti Lietuvos Respublikos papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatyme: perleidžiamieji vertybiniai popieriai, pinigų rinkos priemonės, kolektyvinio investavimo subjektų vertybiniai popieriai, išvestinės finansinės priemonės, susietos su vertybiniais popieriais, valiutomis, palūkanų normomis ar pajamingumu ir indėliai.
- 3.3. **Fondas** – IVB valdomi II-os ir III-ios pakopos pensijų fondai.
- 3.4. **Investicinis sprendimas (sandoris)** – Fondo valdytojo ar Portfelio valdytojo sprendimas pirkti ar parduoti Finansinį instrumentą, kuris yra Aktyviame sąraše, valdant Fondą.
- 3.5. **IVB** – Luminor investicijų valdymas UAB.
- 3.6. **Politika** – Luminor investicijų valdymas UAB investicinių sprendimų vykdymo politika.

Skyrius 3 - Priedai

4. Priedas 1 – Investicinių sprendimų (sandorių) vykdymo vietos ir subjektai, kuriems perduodami vykdyti investiciniai sprendimai (sandoriai).

Skyrius 4 - Rolės ir atsakomybės

5. Fondų valdytojai ir Portfelių valdytojai:

5.1. privalo vadovautis šioje Politikoje nustatytais principais ir reikalavimais vykdydami Investicinius sprendimus (sandorius) arba perduodami juos vykdyti kitiems subjektams,

5.2. yra atsakingi už periodinę stebėseną ir vertinimą, ar ši Politika yra veiksminga, ar tinkama Investicinio sprendimo (sandorio) vykdymo / perdavimo vykdymui kokybė.

Skyrius 5 - Investicinių sprendimų (sandorių) vykdymo faktoriai ir jų santykinė svarba

6. IVB, vykdydama Investicinį sprendimą (sandorį) ar perduodama jį vykdyti kitam subjektui, veikia geriausiomis Fondams ir jų dalyviams sąlygomis bei jų interesais ir vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais ir/ar kitais teisės aktais bei šia Politika.

7. Siekdama geriausio įmanomo rezultato (pavyzdžiui, siekiant geriausio Finansinio Instrumento kainos ir kaštų santykio), vykdamas Investicinius sprendimus (sandorius) Fondų vardu arba perduodant juos vykdyti kitam subjektui, IVB vertina šiuos faktorius:

7.1. **Finansinės priemonės kaina** – kaina už kurią perkamas ar parduodamas Finansinis instrumentas. Šis faktorius yra svarbiausias, siekiama geriausios kainos rinkos sąlygomis, laikantis panašių Investicinių sprendimų (sandorių) vykdymo ar pateikimo vykdyti laiko prioriteto principo.

7.2. **Investicinio sprendimo (sandorio) įvykdymo išlaidos** – galimos papildomos Investicinio sprendimo (sandorio) vykdymo išlaidos. Šios išlaidos yra sudedamoji bendros atsiskaitymų sumos dalis, todėl laikomos antru pagal svarbą faktoriumi po kainos. IVB vertina vykdymo išlaidas ir siekia, kad jos būtų mažiausios.

7.3. **Investicinio sprendimo (sandorio) įvykdymo greitis** – laikas, per kurį įvykdomas Investicinis sprendimas (sandoris). Kai rinkos kainos keičiasi staigiai, Investicinio sprendimo (sandorio) vykdymo greitis gali daryti įtaką galutinei atsiskaitymo sumai. Siekiama, kad to pačios Finansinių instrumentų kategorijos Investiciniai sprendimai (sandoriai) būtų vykdomi ar perduodami vykdyti kitam subjektui laikantis Investicinių sprendimų (sandorių) vykdymo ar pateikimo vykdyti laiko prioriteto principo, nepriklausomai nuo investicinio sprendimo (sandorio) dydžio, turinio ar kitų sąlygų.

7.4. **Investicinio sprendimo (sandorio) įvykdymo ir atsiskaitymų tikimybė** – tikimybė, kad IVB įvykdys Investicinį sprendimą (sandorį) pilnai ir atsiskaitymas vyks laiku.

7.5. **Investicinio sprendimo (sandorio) dydis ir turinys** – Investicinio sprendimo (sandorio) dydis, įskaitant jo poveikį vykdymo kainai, ir galimas konkrečių savybių poveikis Investicinio sprendimo (sandorio) vykdymui arba rinkai. IVB siekia užtikrinti, kad Investicinis sprendimas (sandoris) būtų vykdomas darant kuo mažesnę poveikį rinkai. IVB atsižvelgia į Finansinio instrumento likvidumą, rinkos aplinkybes bei galimą Investicinio sprendimo (sandorio) vykdymo poveikį Finansinio instrumento kainai, galimas atvejais, kai įvykdyti ar pateikti vykdyti Investicinio sprendimą (sandorį) pilnai mažiau patrauklia kaina yra geriau nei dalinis vykdymas, galimai neigiamai paveikiant galutinę Finansinio instrumento kainą.

7.6. **Kitas Investicinio sprendimo (sandorio) įvykdymui svarbias aplinkybes** (pvz. kurios gali būti specifinės konkrečiam Finansiniam instrumentui).

8. Valdydama Fondą ir vykdydama Investicinį sprendimą (sandorį) arba perduodama jį vykdyti kitam asmeniui, IVB nustato 7 punkte išvardintų faktorių santykinę reikšmę atsižvelgdama į šiuos kriterijus:

- 8.1. investavimo tikslus, investavimo politiką ir Fondui būdingas rizikos rūšis, kaip tai nurodyta Pensijų fondo investavimo strategijoje ar Pensijų fondo taisyklėse;
- 8.2. Investicinio sprendimo (sandorio) savybes;
- 8.3. Finansinio instrumento, dėl kurio priimtas Investicinis sprendimas (sandoris), savybes;
- 8.4. investicinio sprendimo (sandorio) vykdymo vietų savybes.

9. IVB atkreipia dėmesį į tai, kad Investicinių sprendimų (sandorių) vykdymo geriausias rezultatas neapsiriboja tikta kaina, o papildomai apima kitas išlaidas, Investicinio sprendimo (sandorio) dydžio, greičio ir įvykdymo tikimybę. Netgi jei atrodo, kad kaina nebuvo geriausia, tai nebūtinai reiškia, kad pilnas Investicinis sprendimas (sandoris) nebuvo įvykdytas geriausiomis Fondui sąlygomis.

Skyrius 6 - Investicinių sprendimų (sandorių) vykdymo vietos pasirinkimas

10. IVB Investicinių sprendimų (sandorių) vykdymo vietas renkasi atsižvelgdama į:

- 10.1. Finansinių instrumentų kainą ir jos sudarymo skaidrumą;
- 10.2. sandorio vykdymo išlaidas;
- 10.3. sandorio įvykdymo ir atsiskaitymų tikimybę ir greitį;
- 10.4. rinkos ir Finansinių instrumentų likvidumą;
- 10.5. sandorio dydžio apribojimus.

11. Pagrindinėmis Investicinio sprendimo (sandorio) vykdymo vietomis IVB renkasi:

- 11.1. reguliuojamas rinkas;
- 11.2. elektronines daugiašales prekybos sistemas;
- 11.3. sisteminę prekybą vykdančius finansų tarpininkus ir maklerio įmones.

12. Investicinių sprendimų (sandorių) vykdymo vietų skaičius turi būti pakankamas, kad užtikrintų vykdymą geriausiomis Fondams ir jų dalyviams sąlygomis bei vadovaujantis jų interesais. IVB nesiekia naudotis kuo didesniu Investicinių sprendimų (sandorių) vykdymo vietų skaičiumi. Pasirinkdama tinkamą vietą Investiciniams sprendimams (sandoriams) vykdyti, IVB siekia parinkti vietas, kurios nuosekliai leistų pasiekti geriausią rezultatą Fondams.

13. Jeigu keletas investicinių sprendimų (sandorių) vykdymo vietų atitinka keliamus reikalavimus, ir bet kurioje jų gali būti pasiektas iš esmės geriausias įmanomas rezultatas, IVB savo nuožiūra pasirenka vieną arba keletą Investicinių sprendimų (sandorių) vykdymo vietų kiekvienai Finansinių instrumentų kategorijai.

14. Investiciniai sprendimai (sandoriai) pirkti/parduoti Finansinius instrumentus vykdomi IVB arba perduodami vykdyti trečiosioms šalims taip, kaip nurodyta šios Politikos 1 priede.

15. IVB reguliariai ir ne rečiau kaip kartą per metus peržiūri pasirinktų investicinių sprendimų (sandorių) vykdymo vietų sąrašą, įvertindama reikalavimus vykdyti Investicinius sprendimus (sandorius) geriausiomis Fondams ir jų dalyviams sąlygomis bei vadovaujantis jų interesais.

Skyrius 7 - Investicinių sprendimų vykdymo reikalavimai

16. IVB turi taikyti ir įgyvendinti priemones, procedūras ir kontrolės bei stebėsenos veiksmus, užtikrinančius greitą, sąžiningą ir operatyvų Fondo sąskaita sudaromų sandorių vykdymą.

17. Įvykdyti Investiciniai sprendimai (sandoriai) turi būti nedelsiant ir tiksliai apskaitomi IVB apskaitos ir/ar išdo valdymo sistemose (investicinių sprendimų žurnale) ir paskirstomi Fondams. Investiciniai sprendimai (sandoriai), kurie yra panašūs, vykdomi paeiliui ir nedelsiant, išskyrus atvejus, kai dėl Investicinio sprendimo (sandorio) savybių arba vyraujančių rinkos sąlygų

to neįmanoma padaryti arba kai tai prieštarauja Fondo interesams. Įrašai apie įvykdytus Investicinius sprendimus (sandorius) saugomi mažiausiai 10 metų arba ilgiau, jei to reikalaujama pagal galiojančius teisės aktus.

18. Finansiniai instrumentai ir lėšos, gautos įvykdžius atsiskaitymus už įvykdytą Investicinį sprendimą (sandorį), turi būti nedelsiant ir teisingai apskaitomos atitinkamose finansinių priemonių sąskaitose, jei taikoma, Fondo, subfondo arba investicinių vienetų klasių ir (ar) serijų sąskaitose.

19. IVB neturi teisės piktnaudžiauti informacija, susijusia su dar neįvykdytais Investiciniais sprendimais (sandoriais), ir privalo imtis visų reikalingų veiksmų, kad nė vienas iš susijusių asmenų nepiktnaudžiautų šia informacija. Be to, IVB turi įgyvendinti priemones, kad būtų užtikrinta tinkama bandymų manipuliuoti rinka prevencija.

Skyrius 8 - Sandorių sujungimas paskirstymas

20. Jei IVB sujungia Fondo sąskaita priimtą Investicinį sprendimą (sandorį) su vienu ar keliais kitų Fondų priimtais Investiciniais sprendimais (sandoriais) ir toks jungtinis Investicinis sprendimas (sandoris) yra įvykdomas visiškai, IVB privalo paskirstyti susijusius sandorius pagal vidutinę kainą. Jei jungtinis Investicinis sprendimas (sandoris) įvykdomas iš dalies, jis paskirstomas proporcingai pagal vidutinę kainą. Finansinių instrumentų skaičius apvalinamas pagal matematinės taisyklės ir įvertinant mažiausio kartotinio dydį. Kai kuriais atvejais paskirstymas gali skirtis, siekiant išvengti neproporcingų sąnaudų, ir mažesnis pavedimas gali būti įvykdomas pilnai.

21. Fondų pavedimai neįjungiami su IVB pavedimais. Fondo pavedimai gali būti sujungiami tik su kitų Fondų pavedimais.

Skyrius 9 - Investicinių sprendimų (sandorių) vykdymo perdavimas kitam subjektui ir šių subjektų pasirinkimo principai

22. IVB gali perduoti vykdyti jos valdomo Fondo investicinį sprendimą (sandorį) kitam subjektui, kaip nurodyta šios Politikos 1 priede. Pasirinkdamas tinkamą vietą Investiciniams sprendimams (sandoriams) vykdyti, IVB siekia parinkti vietas, kurios nuosekliai leistų pasiekti geriausią rezultatą. Perduodama Investicinio sprendimo (sandorio) vykdymą kitam subjektui IVB turi atsižvelgti į Fondo interesus. IVB reguliariai ir/ar nerečiau kaip kartą per metus vertina pasirinktus finansų tarpininkus. IVB, pasirinkdama finansų tarpininką, vertina šios Politikos 5 skyriuje nustatytus faktorius ir jų svarbą, kad būtų pasiektas geriausias įmanomas rezultatas Fondui ir jo dalyviams.

Skyrius 10 - Investavimo principai, taikomi valdant Fondų turtą

23. IVB nuolat siekia, kad Fondų turtas būtų investuojamas užtikrinant viso Fondo Finansinių instrumentų portfelio saugumą, pelningumą ir likvidumą.

24. Draudžiama Fondo turtą investuoti į IVB įmonių grupės Finansinius instrumentus ar kitus produktus siekiant spręsti IVB ar kitos įmonės, priklausančios įmonių grupei, arba kito Fondo likvidumo, mokumo ar atitikties teisės aktų reikalavimams sunkumus.

25. Fondo turtą investavus į IVB valdomą investicinį fondą (jei taikoma), valdymo mokestis nuo investuoto Fondo turto negali būti nuskaitomas. Vis dėlto nuskaičius valdymo mokestį nuo investuoto Fondo turto, IVB privalo ne vėliau kaip per vieną mėnesį į Fondo sąskaitą grąžinti už Fondo turto, kuris buvo investuotas į investicinį fondą, valdymą taikytus atskaitymus. Šios nuostatos taip pat yra taikomos IVB valdant investicinius fondus, kurių valdymo funkciją ar jos dalį IVB yra perdavusi kitiems asmenims (jeigu taikoma).

26. Kolektyvinio investavimo subjekto (pavyzdžiui, ETF ar investicinio fondo), į kurį yra investuotas Fondo turtas, ar jo valdymo įmonės grąžinti su investavimu į kolektyvinio investavimo subjektą susiję atskaitymai visais atvejais, nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 2 darbo dienas po darbo dienos, kurią jie buvo grąžinti, IVB turi būti įskaitomi į atitinkamą Fondo turtą.

Skyrius 11 - Politikos peržiūra ir baigiamosios nuostatos

27. IVB nuolat ir/arba nerečiau kaip kartą per metus stebi, ar Politika yra veiksminga, taip pat šios Politikos 1 priede nurodytų kitų Investicinius sprendimus (sandorius) vykdančių subjektų Investicinių sprendimų (sandorių) vykdymo kokybę. Be to, nerečiau kaip kartą per metus IVB peržiūri ir įvertina 1 priede nurodytas sandorių vykdymo vietas. Stebėsenos rezultatai turi būti dokumentuojami ir pateikti IVB Investavimo komitetui. Nustačius bet kokius Politikos, Investicinių sprendimų (sandorių) vykdymo ar sandorio vykdymo vietų trūkumus, IVB nedelsdama privalo pranešti Investavimo komitetui ir trūkumus ištaisyti.

28. Politika turi būti peržiūrima ne rečiau kaip kartą per metus. Peržiūrėti Politiką privaloma ir tada, kai įvyksta esminis pokytis, paveikęs IVB gebėjimą pasiekti geriausią rezultatą Fondui ir jų dalyviams.

29. IVB užtikrina, kad Politika ir visi esminiai jos pakeitimai būtų prieinami Fondo dalyviams interneto puslapyje: www.luminor.lt

30. IVB veikia taip, kad bet kuriuo metu galėtų įrodyti, jog Investicinis sprendimas (sandoris) Fondo sąskaita buvo įvykdytas ar perduotas kitam subjektui vykdyti laikantis Politikos.

31. Ypatingais atvejais (rinkos sutrikdymas, rinkos prekybos sistemų techninis stabdymas ar pan.), gali būti neįmanoma arba netinkama vykdyti Investicinius sprendimus (sandorius) šioje Politikoje nurodytą būdu. Todėl IVB gali nuspręsti taikyti kitokią procedūrą, nei aprašyta šioje Politikoje. Bet kuriuo atveju IVB siekia veikti taip, kad, atsižvelgiant į aplinkybes, Fondui ir jo dalyviams būtų užtikrintas geriausias įmanomas rezultatas.

32. Ši politika yra tvirtinama IVB Valdybos nutarimu.

Skyrius 12 - Privalomas priežiūros įstaigos informavimas ir privalomas tvirtintojas

33. Privalomas priežiūros įstaigos informavimas apie Politiką ir jos pakeitimus: nenustatytas išorės teisės aktuose.

34. Privalomas Politikos tvirtintojas: nenustatytas išoriniais teisės aktais arba aukštesnio lygio (grupės) vidaus taisyklėmis.

1 Priedas

INVESTICINIŲ SPRENDIMŲ (SANDORIŲ) VYKDYMO VIETOS IR SUBJEKTAI, KURIEMS PERDUODAMI VYKDYTI INVESTICINIAI SPRENDIMAI (SANDORIAI)

Investiciniai sprendimai (sandoriai) pirkti/parduoti investicinių fondų vienetus yra vykdomi per CITIBANK, N.A. platformą CitiDirect for Securities Order and Trade Manager (Collective Investment Services) per Luminor Bank AS, taip pat taip pat gali būti perduodami vykdyti Nordea Investment Funds S.A.

Investiciniai sprendimai (sandoriai) pirkti/parduoti ETF (biržoje prekiaujami fondai, angl. *exchange traded funds*) vienetus gali būti vykdomi naudojantis brokerio (tarpininko) paslauga Luminor Bank AS (per CITIBANK N.A., N.A. platformą CitiDirect for Securities Order and Trade Manager Execution to Custody),, ar Nordea Bank Abp., arba naudojantis Flow Traders B.V., Jane Street Financial Limited and Optiver V.O.F., kaip sandorio šalimis

Investiciniai sprendimai (sandoriai) pirkti/parduoti finansines priemones, kuriomis prekiaujama sudarant dvišalius sandorius ir kurių prekyba nevykdoma biržoje: obligacijos, pinigų rinkos vertybiniai popieriai ar kiti finansiniai instrumentai, yra vykdomi naudojantis Luminor Bank AS ir Nordea Bank AB brokerio (tarpininko) paslauga, arba Luminor Bank AS, "Swedbank" AB ar SEB bankas kaip sandorio šalimis. Išskirtiniais atvejais, susijusiais su finansinės priemonės likvidumu, rinkos struktūra ar kitais apribojimais, dvišaliai sandoriai gali būti sudaromi su kitomis sandorio šalimis, jei tai neprieštarauja šiai Politikai.